

PROJECTE LINGÜÍSTIC

EN PROCÉS DE REVISIÓ

FEBRER 2019

IEA Oriol Martorell

0.	Presentació del document.....	1
1.	Context sociolingüístic	1
1.1	Alumnat	1
1.2	Entorn.....	2
2.	Tractament de les llengües.....	2
2.1	Distribució curricular de les hores de llengua.....	2
2.2	La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge	3
2.2.1	El català, vehicle de comunicació i convivència	3
2.2.2	L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.....	3
2.2.2.1	Programa d'immersió lingüística (PIL)	3
2.2.2.2	Llengua oral	4
2.2.2.3	Llengua escrita.....	4
2.2.2.4	Relació llengua oral i llengua escrita	4
2.2.2.5	La llengua en les diverses àrees	5
2.2.2.6	Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	5
2.2.2.7	Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular	5
2.2.2.8	Atenció a la diversitat	5
2.2.2.9	Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	6
2.2.2.10	Avaluació del coneixement de la llengua.....	6
2.2.2.11	Materials didàctics	6
2.2.3	El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe	7
2.2.3.1	Informació multimèdia	7
2.2.3.2	Usos lingüístics	7
2.2.3.3	Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum.....	7
2.2.3.4	Català i llengües d'origen	8
2.3	La Llengua castellana	8
2.3.1	L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana	8
2.3.1.1	Introducció de la llengua castellana	8
2.3.1.2	Llengua oral	8
2.3.1.3	Llengua escrita.....	8
2.3.1.4	Activitats d'ús	9
2.3.1.5	Castellà a les àrees no lingüístiques.....	9
2.3.1.6	Alumnat nouvingut	9
2.4	Altres Llengües	10
2.4.1	Llengües estrangeres.	10
2.4.1.1	Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa	10
	➤ Desplegament del currículum	10

➤	Metodologia	11
➤	Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	11
➤	Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera	11
➤	L'ús de la llengua estrangera a l'aula	11
2.4.1.2	Estratègies d'ampliació de l'oferta de les llengües estrangeres	12
➤	Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera.....	12
➤	Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera	12
2.4.1.3	Projectes i programes plurilingües	13
2.4.2	Altres llengües de l'estat o de la nova immigració	13
2.5	Organització i gestió	13
2.5.1	Organització dels usos lingüístics	13
2.5.1.1	Llengua del centre	13
2.5.1.2	Documents de centre.....	14
2.5.1.3	Ús no sexista del llenguatge	14
2.5.1.4	Comunicació externa	14
2.5.1.5	Llengua de relació amb famílies	14
2.5.1.6	Educació no formal	15
➤	Serveis d'educació no formal	15
➤	Activitats extraescolars.....	15
➤	Contractació d'activitats extraescolars a les empreses	15
2.5.1.7	Llengua i entorn.....	16
2.5.2	Plurilingüisme al centre educatiu.....	16
2.5.2.1	Actituds lingüístiques	16
2.5.2.2	Mediació lingüística (traducció i facilitació)	16
2.5.3	Alumnat nouvingut.....	16
2.5.4	Organització dels recursos humans	17
2.5.4.1	El pla de formació de centre en temes lingüístics.....	17
2.5.5	Organització de la programació curricular	17
2.5.5.1	Coordinació cicles i nivells	17
2.5.5.2	Estructures lingüístiques comunes	18
2.5.5.3	Projectes d'innovació	18
2.5.6	Biblioteca escolar	18
2.5.6.1	Accés i ús de la informació	18
2.5.6.2	Pla de lectura de centre	19
2.5.7	Projecció del centre.....	19
2.5.7.1	Pàgina web del centre.....	19
2.5.7.2	Revista	20
2.5.7.3	Exposicions.....	20

2.5.8	Xarxes de comunitats virtuals.....	20
2.5.9	Intercanvis i mobilitat	20
2.5.10	Dimensió internacional del centre educatiu	21
3.	Concreció operativa del centre educatiu (Pla anual)	22

0. PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

El PLC s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en un Centre educatiu. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present el marc legal. En el nostre cas de la realitat del centre abordarem aquests grans temes:

- el paper de la llengua vehicular
- el tractament de les llengües curriculars
- els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el pla anual.

En el nostre cas:

El centre ja té un PLC que va ser elaborat el curs 05-06 una comissió, amb representants de totes les etapes i especialitats i posteriorment aprovat en claustre el curs 06-07. És per tant un document que reflecteix la realitat del centre, s'hauria d'anar revisant per introduir els canvis que implicarien les noves lleis. Serà un referent per quan calgui prendre decisions importants.

Aprofitant els recursos que se'ns han facilitat per elaborar un nou PLC valorem que hi ha aspectes que estan poc matisats en el nostre PLC i que si els afegim serà un document encara més útil. Ens referim especialment a introduir aspectes de normativa, d'orientacions... que cada any consten en les instruccions d'inici de curs però que pot ser útil tenir-los recollits en aquest document per tenir-los tots presents.

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1 ALUMNAT

Ens basem en les dades relatives al curs 2018-2019 i n'observem dues variables: a) la procedència de l'alumnat; b) la llengua d'ús en l'àmbit familiar.

Ara com ara, l'IEA Oriol Martorell absorbeix població escolar de diferents procedències. El 12,7% de l'alumnat, tant de primària com de secundària, prové del districte de Nou Barris i el 66,06% prové d'altres districtes de Barcelona. A més, a falta d'altres escoles amb estudis artístics integrats, un 21,23% arriba des d'altres ciutats de l'àrea metropolitana (vegeu diagrames circulars i de barres a l'annex).

Cal dir, de passada, que aquesta distribució de la població escolar per procedències es manté, ja que només al Cicle Superior de primària l'alumnat del districte de Nou Barris arriba al 17,3% i el procedent d'altres districtes de Barcelona és 67,8 %, a secundària creix l'alumnat de altres ciutats i poblacions de Catalunya, quasi és doble el percentatge.

	Nou Barris	Altres districtes	Fora de Barcelona
C. Inicial	10 13%	55 75%	8 11%
C. Mitjà	15 15,3%	71 72,4%	12 12,24%
C. Superior	18 17,3%	70 67 %	16 15,38%
Secundària/Batx	27 9,78%	168 60,87%	81 29,34%
Total	70 12,7%	364 66,06%	117 21,23%

Pel que fa a la llengua d'ús en l'àmbit familiar, és a dir, a quina llengua es parla a casa dels nostres alumnes, les dades indiquen que quasi la meitat tenen el català com a llengua d'ús familiar, però les dades són molt ajustades entre el castellà i català.

	català	castellà	altres
Primària	49%	41%	10%
Secundària/batxillerat	50%	39%	11 %
Total	49,5%	40%	10%

Cal constatar que, malgrat que molts alumnes a casa parlen el castellà, el nivell cultural fa que pràcticament cap de les famílies tingui problemes per entendre el català. Per tant, no condiciona la realitat que des de l'escola la llengua de comunicació que s'utilitzi sigui el català.

Quant a l'alumnat, cal dir que tampoc mostren especials dificultats a poder seguir les classes en català. On detectem més la llengua que parlen habitualment en l'entorn familiar, és en les relacions entre companys durant el temps lliure: una part de l'alumnat parla el castellà entre ells.

1.2 ENTORN

El fet de ser un centre pluriterritorial fa que tingui poc sentit fer l'anàlisi de l'entorn: hi ha tants entorns com barris de procedència dels alumnes i, per tant, realitats molt diferents.

A l'hora d'analitzar les possibilitats d'usar les llengües fora del centre educatiu, tenim realitats molt diferents i per tant nosaltres treballem intentat que sigui des de l'àmbit escolar que s'asseguri una formació per assolir el màxim de competències en totes les llengües.

2. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

2.1 DISTRIBUCIÓ CURRICULAR DE LES HORES DE LLENGUA primària

	1r	2n	total CI	normativa mínims total CI	3r	4t	total CM	normativa mínims total CM	5è	6è	total CS	normativa mínims total CS	TOTAL ETAPA
llengua catalana	2	2	4	4	2	2	4	4	2	2	4	4	12
Estr. Ling.comuns	2	1	3	3	1	1	2	2	1	1	2	2	7
TOTAL CATALÀ	4	3	7	7	3	3	6	6	3	3	6	6	19
llengua castellana	1,5	2	3,5	4	2	2	4	4	2	2	4	4	11,5
medi en castellà	0,5	1	1,5		0,5	0,5	1		1	1	2		4,5
lectura en castellà	0,5	0,5	1		0,5	0,5	1		0,5	0,5	1		3
TOTAL CASTELLÀ	2,5	3,5	6	4+3	3	3	6	4+2	3,5	3,5	7	4+2	19
llengua anglesa	1,5	1,5	3	2	2,5	2,5	5	3	2,5	2,5	5	4	13
plàstica en anglès									1	1	2		2
TOTAL ANGLÈS	1,5	1,5	3	2	2,5	2,5	5	3	3,5	3,5	7	4	15

secundària/Batxillerat

	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r batx	2n batx
llengua catalana	3	3	3	3	2	3
llengua castellana	3	3	3	3	2	3
llengua anglesa	3	3	3	3	3	3
llengua italiana	0	2	2	0	0	0

2.2 LA LLENGUA CATALANA, LLENGUA VEHICULAR I D'APRENTATGE

2.2.1 El català, vehicle de comunicació i convivència

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del Centre. La llengua Catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del Centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

En el nostre cas:

Des de l'inici i tal com s'expressa en el PEC, l'IEA Oriol Martorell es concep com a escola catalana i es reconeix que la llengua catalana n'és el vehicle fonamental de comunicació. Per això el català és utilitzat en pràcticament totes les activitats d'ensenyament i aprenentatge, excepte les que està previst fer en altres llengües per facilitar-ne l'aprenentatge.

Es pot donar el cas que pels ensenyaments artístics hi hagi professorat especialitzat, que no té el català com a llengua pròpia i que s'expressen habitualment en castellà. És un plus de reforç a la llengua castellana.

En les situacions de relació informal, tant a nivell d'alumnat com de professorat, és on es donen més casos de persones que es comuniquen en castellà, però en tots els casos hi ha plena competència perquè el català pugui ser utilitzat com la llengua oficial de comunicació.

2.2.2 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.2.2.1 Programa d'immersió lingüística (PIL)

En aquells contextos sociolingüístics en què, quan arriba a l'escola, bona part de l'alumnat desconeix la llengua del sistema educatiu de Catalunya, s'aplicaran les estratègies del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat tingui el mateix coneixement tant del català com del castellà.

En el nostre cas:

Fins ara no ha estat mai necessari. Els casos d'alumnes que fins ara han arribat a l'escola sense conèixer el català són molt pocs, per tant, es fan actuacions puntuals i individualitzades.

2.2.2.2 Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona.

En el nostre cas:

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) i els diversos registres tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees, on l'expressió oral és la base per a la construcció del coneixement.

2.2.2.3 Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dóna el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

En el nostre cas:

Bàsicament es segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex que cal abordar des de totes les àrees del currículum, aprofitant al màxim les situacions comunicatives que parteixen de les àrees per planificar les activitats de llengua escrita. Tot i això, encara, es plantegen activitats de lectura i escriptura descontextualitzades dels temes que s'estan treballant, perquè no demana tanta coordinació entre professorat o perquè es segueixen altres propostes.

És bo periòdicament dedicar més temps a reflexionar conjuntament sobre quins canvis es podrien produir en la pràctica educativa per aplicar les orientacions.

2.2.2.4 Relació llengua oral i llengua escrita

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre...

En el nostre cas:

Podem assegurar que en tots els cursos es treballen les quatre habilitats lingüístiques: parlar, escoltar, llegir i escriure.

A més d'algunes activitats específiques més formals, el que considerem és que aquestes habilitats es treballen constantment des de totes les àrees.

A les classes de primària la conversa és un element educatiu que utilitzem molt i que a més de desenvolupar aquestes habilitats lingüístiques és una manera molt eficaç d'integrar coneixements.

En la planificació del treball de l'accés i tractament de la informació, també té una importància cabdal el desenvolupament de les habilitats lingüístiques i la interrelació entre aquestes. El professorat comparteix que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç. S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat

2.2.2.5 La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assoleixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic de centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

En el nostre cas:

El professorat vetlla per l'aprenentatge de l'expressió i la comprensió de les llengües des de totes les àrees del currículum.

L'alumnat del centre té molt bons resultats en les proves de competències bàsiques.

2.2.2.6 Continuitat i coherència entre cicles i nivells

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

En el nostre cas:

Hi ha un protocol de traspàs d'alumnes d'un curs al següent, que es fa sobretot a nivell oral. Els fulls de seguiment i les actes d'avaluació també permeten fer posteriors consultes sobre el progrés dels alumnes.

Està treballant per tenir més documents on es concretin acords sobre aspectes didàctics, tenim però una dinàmica de trobar les línies de continuïtat entre cicles i etapes. Es treballa bàsicament en les reunions de tot l'equip de primària, en les de coordinadors i també en les reunions de cicle i de coordinació de secundària.

2.2.2.7 Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles.

En el nostre cas:

Són situacions molt puntuals i les hem abordat de manera individualitzada. La realitat no justifica que tinguem un protocol establert. Quan s'ha fet s'ha plantejat com un cas més d'Atenció a la Diversitat amb una actuació de suport més intensiva.

2.2.2.8 Atenció a la diversitat

El centre ha de definir com organitza l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

En el nostre cas:

L'atenció a la diversitat està plantejada en un triple vessant: el que cada professor pot fer dins l'aula, el que es pot fer amb el professorat de reforç i el que es fa des del departament d'atenció a la diversitat. Els mecanismes organitzatius estan definits i acordats per tothom.

2.2.2.9 Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitat potenciar aquest ús.

En el nostre cas:

La realitat del centre ha fet que fins ara no s'hagi sentit la necessitat de programar activitats per potenciar l'ús del català. En tot cas es podria plantejar per les hores d'esbarjo en el cas d'alguns grups.

2.2.2.10 Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament-aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

En el nostre cas:

Els equips docents de cada cicle estableixen criteris generals sobre els elements que s'han de tenir en compte a cada cicle a l'hora de valorar l'aprenentatge de la llengua. És en funció de les necessitats que van sorgint, que es van revisant els criteris que s'utilitzen.

Poc a poc es van establint mecanismes per sistematitzar alguns aspectes de l'avaluació de la llengua.

Cada vegada es van determinant més com avaluar els mínims que cal assegurar que tinguin fins i tot els alumnes amb especials dificultats.

Hi ha molts acords orals i que s'apliquen però falta fer-ne un recull sistemàtic.

2.2.2.11 Materials didàctics

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge-ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

En el nostre cas

A primària només hi ha llibre de text per a CS i només s'utilitza per a activitats puntuals. La majoria d'activitats es fan amb materials que el mateix professorat prepara o selecciona de llocs diversos.

A secundària s'han triat els manuals de castellà i de català de la mateixa editorial per tal de buscar complementarietat i evitar reiteracions quant als continguts comuns de llengua i literatura, tot i que cada vegada treballem amb materials elaborats pel mestre o l'equip docent

Donem gran importància als llibres de lectura en totes les llengües. Formen part de la programació de totes les matèries de llengua. La biblioteca del centre és un gran recurs i hem iniciat grups/clubs de lectura.

2.2.3 El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.2.3.1 Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

En el nostre cas:

A l'hora d'escollir el programari a utilitzar el criteri lingüístic no és el primordial. S'escullen els recursos pensant sobretot en el que aporten a altres nivells i fins i tot a vegades es valora positivament que sigui un punt de reforçar a altres llengües.

2.2.3.2 Usos lingüístics

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

En el nostre cas:

El professorat sempre parla en català a l'alumnat tant dins l'aula com a fora. Demanem a l'alumnat que a dins les aules parli en català. L'ús lingüístic que fa l'alumnat en altres situacions patí, passadissos és variat i en alguns casos està en funció de la seva llengua familiar.

El tema no ens preocupa especialment perquè comprovem que la competència a final d'etapa és molt alta en totes dues llengües i tal com hem dit el resultat de les proves externes que es passen a l'alumnat del centre són molt bons.

2.2.3.3 Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum.

En el nostre cas:

La diversitat lingüística de l'alumnat no dificulta l'ensenyament-aprenentatge de la llengua vehicular ni de les altres llengües, tot el contrari la diversitat que tenim és un enriquiment per a l'alumnat.

2.2.3.4 Català i llengües d'origen

Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom.

En el nostre cas:

Al centre reconeix i valora la llengua d'origen de l'alumnat. Els equips docents tenen present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge.

2.3 LA LLENGUA CASTELLANA

2.3.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.3.1.1 Introducció de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua catalana.

Segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel seu alumnat.

S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

En el nostre cas:

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana i voldríem també que fos en llengua anglesa.

2.3.1.2 Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà.

En el nostre cas:

Es treballa habitualment la llengua oral i també les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...).

2.3.1.3 Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

En el nostre cas:

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Treballem utilitzant diferents recursos metodològics, que estimulen i milloren l'expressió escrita. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura, té en compte que és un procés complex i que és important tenir un registre del procés d'aprenentatge de cada alumne, una gran varietat de recursos i una bona coordinació amb tot el professorat de llengua.

2.3.1.4 Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

En el nostre cas:

S'imparteix l'assignatura de llengua castellana, i es vetlla per a que l'alumnat, encara que no sigui castellanoparlant, sigui competent en tots els seus usos.

En el llenguatge col·loquial no hi ha una acció programada però està clar que adquireixen una gran competència ja que alguns no castellanoparlants l'utilitzen molt fora de classe.

2.3.1.5 Castellà a les àrees no lingüístiques

El Centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts.

En el nostre cas:

En el centre sempre s'ha complert amb el que marcava la normativa. Donat que el nivell de competència lingüística en llengua castellana que assoleix l'alumnat és bona, en cap moment hem sentit la necessitat d'introduir més hores de castellà ni de fer cap bloc de continguts en castellà. El que sí que passa és que es potencia que els alumnes agafin de la biblioteca llibres de narrativa també en castellà, que accedeixin a bones fonts d'informació en castellà tot i que la matèria s'imparteixi en català...

Als professorat tant de dansa com de música que tenen com a pròpia una de les altres llengües curriculars (castellà, anglès o italià) els hem plantejat d'impartir els ensenyaments en aquesta llengua si les necessitats d'aprenentatge i curriculars ho justifiquen.

2.3.1.6 Alumnat nouvingut

El Centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les dues llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

En el nostre cas:

Tal com hem comentat al parlar de la llengua vehicular (2.1.2.7), són situacions molt puntuals i les hem abordat de manera individualitzada. Destaquem que no ens hem trobat cap cas que no coneguïm gens cap de les dues llengües oficials.

Per tant, la nostra realitat no justifica que tinguem un protocol establert. Si es donés el cas s'abordaria des del Departament d'atenció a la Diversitat i en cada cas es farà una atenció individualitzada.

2.4 ALTRES LLENGÜES

2.4.1 Llengües estrangeres.

2.4.1.1 Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

En aquest apartat el centre ha d'especificar quan comença l'aprenentatge/ensenyament de la primera llengua estrangera (caldrà tenir present la realitat sociolingüística de l'alumnat), quan, si escau, el de la segona llengua estrangera i quan, si escau, l'ensenyament d'altres llengües estrangeres. També ha d'especificar, si escau, quin blocs de continguts d'àrees no lingüístiques es fan en una llengua estrangera i justificar-ne l'elecció.

En el nostre cas:

L'aprenentatge/ensenyament de la primera llengua estrangera comença a 1r de primària.

A l'ESO, introduïm una segona llengua estrangera la llengua italiana i la faran al llarg dels 4 cursos.

➤ Desplegament del currículum

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció/comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

En el nostre cas:

El centre estableix criteris perquè la programació s'estructuri a partir d'activitats d'aprenentatge que són rellevants i globals, integren reptes lingüístics i cognitius, condueixen a un producte final, requereixen l'ús de la llengua estrangera i tenen una estructura seqüencial de construcció del coneixement. Es preveuen agrupaments de diversa tipologia (individual, parelles, grups) i es fa una reflexió sobre el procés i el resultat final. El centre concreta anualment les mesures que es prenen per assegurar: una distribució coherent de continguts,

la creació de contextos d'ús de la llengua i com es dóna resposta als diferents estils d'aprenentatge, i se'n fa un seguiment.

➤ **Metodologia**

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

En el nostre cas:

Hi ha coordinació entre el professorat que imparteix llengua i apart entre el professorat de llengua anglesa. Està consensuat que el desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la interacció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació. Se'n fa anualment un seguiment.

➤ **Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

El Centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat. Cal que s'especifiquin els criteris de coherència i continuïtat metodològica que s'estableixen i com s'atén la diversitat a partir de l'oferta de materials.

En el nostre cas:

Els llibres de text s'escullen i es consensuen entre tot el professorat del departament d'anglès. Igual que és fa amb les altres llengües. Al fer l'elecció dels llibres de primària també s'ha tingut en compte el tipus de centre: es plantegen moltes activitats a partir de la música i el moviment.

Estem i hem elaborant materials diversos segons les necessitats de l'alumnat, especialment per als casos dels que a casa parlen anglès.

➤ **Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

En el nostre cas:

El centre creu en la utilització dels recursos tecnològics ajuden i permet atendre la diversitat de l'alumnat i se n'utilitzen alguns, (pissarra digital, tablets etc)

➤ **L'ús de la llengua estrangera a l'aula**

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real

i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

El centre preveu l'ús de la llengua estrangera en la projecció des resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio...; activitats artístiques, com ara representacions teatrals, cant coral, exposicions...; i contactes amb altres centres d'àmbits locals o internacionals.

En el nostre cas:

Al centre hi ha voluntat de potenciar l'ús de la llengua estrangera tant en situacions formals com informals. El professorat d'anglès utilitza sempre aquesta llengua en les interaccions a les classes d'anglès, s'organitzen debats, clubs de lectura, teatre, música..

Es treballa per aconseguir que es projectin els resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge. Es programen activitats d'escola que ho potencien: intercanvis amb alumnes d'altres centres i països de parla anglesa i italiana.

2.4.1.2 Estratègies d'ampliació de l'oferta de les llengües estrangeres

➤ Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre planifica l'avançament de l'aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'educació infantil tenint en compte la contextualització d'aquesta llengua dins el currículum de l'educació infantil, seguint la metodologia pròpia d'aquesta etapa i assegurant la dedicació horària i una organització que afavoreixi el contacte freqüent amb la llengua. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per a aquesta etapa.

En el nostre cas:

En el nostre centre no hi ha educació infantil.

➤ Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

El centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en la primera llengua estrangera al cicle superior i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció, utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea.

En el nostre cas:

El curs 2007-08 es va iniciar per primera vegada l'experiència de fer, a CS, un bloc de l'àrea d'Educació Visual i Plàstica en anglès: 1 hora a la setmana. El realitza una especialista d'anglès i s'han establert els mecanismes de coordinació necessaris tant amb el departament d'anglès com amb el de plàstica.

A secundària es programa ampliar l'exposició de l'alumnat a la llengua anglesa, impartint una part d'una matèria comuna de l'àrea de música en aquesta llengua. S'imparteix en llengua anglesa el programa d'Història de la música de **l'assignatura comuna de Llenguatge Musical de 3r. La imparteix la mateixa professora de l'Àrea de música i hi ha una coordinació efectiva amb el Departament d'anglès per tal de treballar conjuntament** alguns aspectes del programa.

A secundària també es **potencia l'italià aprofitant que un professor d'orquestra és italià.**

2.4.1.3 Projectes i programes plurilingües

El centre s'ha plantejat participar en projectes plurilingües o incentivar programes plurilingües, com, per exemple, els que permeten potenciar la comprensió de les diverses llengües romàniques o els que permeten potenciar l'autoavaluació de l'alumnat en temes de coneixement de les llengües.

En el nostre cas:

El centre va participar fa uns vuit anys en programes europeus i ara estem iniciant de nou contactes per fer intercanvis i participar de projectes i programes europeus.

2.4.2 Altres llengües de l'estat o de la nova immigració

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social.

En el nostre cas:

En el centre estem totalment d'acord en l'esperit del que es proposa en aquest apartat. La nostra realitat fa que aquestes temàtiques, quan es plantegin, no sempre es pugui fer a partir de les cultures i llengües d'origen dels que som a l'aula i s'hagi de mirar més a la societat en general.

El que més tenim són casos en que la llengua d'origen és el castellà, l'anglès i italià altres que en ser curriculars ja tenen un tractament propi.

2.5 ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

2.5.1 Organització dels usos lingüístics

2.5.1.1 Llengua del centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

En el nostre cas:

No hi ha problemes en aquest sentit. Està molt assumit i és molt natural que tot el que es comunica o mostra sigui en català.

Quan es fa en altres llengües és perquè s'ha fet un treball específic per potenciar el coneixement d'alguna de les llengües que es treballen (anglès, castellà o italià).

2.5.1.2 Documents de centre

Els documents de centre: PEC (i PLC), RRI, i PAC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

En el nostre cas:

El nostre centre està en el procés de revisar i completar els documents esmentats. Tot i que fins ara no s'ha fet una difusió formal dels documents existents, excepte entre professorat, sí que s'ha vetllat perquè tota la comunitat educativa en conegués el que era essencial.

A nivell lingüístic els referents de sempre han estat clars i la realitat correspon majoritàriament al que aquests documents indiquen.

2.5.1.3 Ús no sexista del llenguatge

Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

En el nostre cas:

En els documents bàsics de centre i en els comunicats puntuals s'intenta vigilar que el llenguatge no sigui sexista ni androcèntric. Tot i que no s'ha fet una reflexió formal sobre criteris, sí que es vetlla per assegurar que tot el professorat estigui sensibilitzat sobre el tractament d'aquest aspecte.

Intentem que sigui una competència que es treballi transversalment a les àrees del currículum, almenys a nivell formal.

2.5.1.4 Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català /castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen pera les famílies novingudes.

En el nostre cas:

A nivell escrit tot es fa en català perquè totes les famílies tenen competència per entendre-ho.

2.5.1.5 Llengua de relació amb famílies

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però

tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

En el nostre cas:

El centre educatiu ha acordat que tot el professorat i PAS del centre s'adreçarà habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat.

En les entrevistes individuals hi ha flexibilitat per tal de facilitar l'entesa en el cas que siguin famílies castellanoparlants o d'altres llengües.

Les reunions col·lectives es faran sempre en català i si algú no l'entén després se l'atendrà individualment. Però majoritàriament sigui quina sigui la llengua familiar, les nostres famílies entenen el català

2.5.1.6 Educació no formal

➤ Serveis d'educació no formal

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització i la realització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

En el nostre cas:

Al centre hi ha servei d'acollida i servei de menjador.

S'informa al monitoratge que la llengua vehicular és el català.

➤ Activitats extraescolars

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (tallers d'estudi assistit, activitats d'educació no formal de l'AMPA o del Pla educatiu d'entorn, Esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adreçaran sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir-se la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

En el nostre cas:

Al centre no es fan activitats extraescolars.

➤ Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

L'acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català. Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.).

En el nostre cas:

No ens hem vist en la necessitat de prendre decisions respecte a aquest tema. Ateses les característiques del nostre alumnat.

2.5.1.7 Llengua i entorn

El Centre participa en el pla educatiu d'entorn de la població (o es coordina en xarxa) per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en temes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

En el nostre cas:

El centre no participa de cap pla educatiu d'entorn. Perquè som un centre pluriterritorial, si que treball en xarxa amb escoles del districte o barri per alguns temes concrets.

2.5.2 Plurilingüisme al centre educatiu

2.5.2.1 Actituds lingüístiques

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, tothom té dret a ésser reconegut com a membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

En el nostre cas:

No ens hem trobat amb conflictes de discriminació per qüestions lingüístiques.

Caldria afegir alguna cosa més

2.5.2.2 Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/ castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

En el nostre cas:

En cas de necessitar-ne, ens adreçaríem als serveis educatius responsables. Ens ha passat en comptades ocasions.

2.5.3 Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari.

En el nostre cas:

No és una situació que es doni en el centre, si tenim algun cas puntual li fem una atenció individualitzada amb el suport del departament d'atenció a la diversitat.

2.5.4 Organització dels recursos humans

2.5.4.1 El pla de formació de centre en temes lingüístics

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE). Els centres han de determinar les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua).

En el nostre cas:

Actualment en el pla de formació de centre hi ha altres prioritats que no estan en relació amb la llengua. ja s'ha fet molta formació al respecte

A nivell individual hi ha professorat que s'acull a plans de formació sobretot a nivell d'anglès.

2.5.5 Organització de la programació curricular

2.5.5.1 Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cicle, entre el professorat dels diversos cicles i entre el professorat de nivells diferents encara que, en el cas de l'ensenyament públic, siguin de centres diferents, independentment de la llengua que hi imparteixin.

En el nostre cas:

Hi ha coordinació a l'hora d'organitzar la programació curricular de les àrees de llengües. Alguns aspectes es podrien coordinar més. Estem treballant per millorar la coordinació curricular entre primària i l'ESO.

Els llibres de text han estat un recurs que ens ha ajudat a organitzar la programació global d'escola, però actualment ja treballem amb material elaborat pel departament i professorat de llengües.

2.5.5.2 Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament-aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

En el nostre cas:

El centre ha reflexionat sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes. L'acord del tractament de llengües i de les estructures lingüístiques comunes involucra tots el professorat de l'àrea de llengua, tot considerant els principis bàsics de la seva metodologia: evitar repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts. El centre ha pres la decisió de treballar les estratègies lingüístiques comunes amb material que les té en compte, així com el fet del tractament de la llengua catalana com a primera llengua d'aprenentatge.

2.5.5.3 Projectes d'innovació

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge /ensenyament de les llengües.

En el nostre cas:

No es participa en cap dels projectes d'innovació a nivell d'aprenentatge/ ensenyament que existeixen a nivell oficial. Però el professorat de llengua han treballat conjuntament i han elaborat i aportat molts recursos i activats noves que han ajudat a donar un nou enfocament metodològic que ha motivat i ha fet participar activament a l'alumnat del seu procés d'aprenentatge.

2.5.6 Biblioteca escolar

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa. La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament. La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura de centre.

En el nostre cas:

La biblioteca té un paper important en el centre. Es treballa per a millorar el fons que té i es dediquen molts recursos a la dinamització. Actualment s'ha iniciat un club de lectura.

2.5.6.1 Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració.

En el nostre cas:

El centre ha començat a elaborar una planificació, recollint les activitats de cerca i ús de la informació que es fan a les aules. Aquestes estan dissenyades per afavorir l'adquisició d'habilitats i destreses que permetin a l'alumnat transformar la informació en coneixement personal: reconèixer la necessitat d'informació, donar resposta a les necessitats d'informació, com localitzar-la, com avaluar-la, com processar-la, com comunicar-la. S'intenta que cerquin en tot tipus de registres.

La llengua vehicular i d'aprenentatge és el català, però també es té cura d'introduir activitats que fomentin l'ús i el coneixement de les altres llengües curriculars.

Tot aquest treball és més eficaç gràcies a la coordinació entre el professorat. Es fa més del que està escrit de forma sistemàtica.

2.5.6.2 Pla de lectura de centre

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure: 1) l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora, 2) l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta, 3) el gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudi, i 4) la formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudi.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AMPAS) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorns, plans municipals...).

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de les altres llengües curriculars i un reconeixement de les de la nova immigració.

En el nostre cas:

Hi ha una important reflexió feta sobre tots aquests aspectes i un desplegament d'activitats que es treballen a cada curs.

2.5.7 Projecció del centre

2.5.7.1 Pàgina web del centre

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació,

informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

En el nostre cas:

El centre té pàgina web que es va actualitzant i és molt usada per tots els col·lectius de la comunitat escolar. També és un element de projecció a l'exterior.

Hi ha una comissió de professors/es que la coordina i també l'AFA fa el manteniment de la seva secció. Ara estem en procés de redissenyar-la a nivell d'imatge i de contingut.

2.5.7.2 Revista

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. També hi ha espais de reflexió dedicats bàsicament a les famílies.

En el nostre cas:

El centre havia tingut dues revistes escolars: una que la feia l'alumnat, l'altra que la feia l'AMPA.

Actualment es fan activitats, assembles com espai de debat i de reflexió i de comunicació però també estem en procés de buscar nous plantejaments d'alternativa a la revista de paper.

2.5.7.3 Exposicions

El centre organitza, amb la col·laboració d'organismes públics o d'entitats, exposicions sobre temàtica relacionada amb el món de l'educació. Es prioritza que siguin en llengua catalana.

En el nostre cas:

Esporàdicament s'han organitzat exposicions al centre. S'han fet en la llengua vehicular: el català. Però també hem fet exposicions en d'altres llengües

2.5.8 Xarxes de comunitats virtuals

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals en les quals intervenen tant el professorat (per intercanviar experiències, recursos, formació...) com l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum i l'ús i el coneixement de les diverses llengües presents al centre).

En el nostre cas:

S'està iniciant a través de la web del centre. De moment s'ha posat en marxa un bloc per la ESO i està resultant molt útil. També s'està iniciant en algun curs de primària.

És un aspecte que segur que els propers cursos es desenvoluparà més.

2.5.9 Intercanvis i mobilitat

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a

generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

En el nostre cas:

El claustre considera que és molt positiu per a l'alumnat participar en projectes que creïn necessitats de comunicació en altres llengües que no siguin la catalana.

Per aquest motiu ens acollim a activitats ben diverses per potenciar les altres llengües que es treballen al centre i que no són les vehiculars: la castellana, l'anglesa i la italiana.

S'ha participat en intercanvis, s'han fet viatges a l'estranger, s'han establert comunicacions virtuals amb alumnes que parlen les llengües que volem potenciar... S'ha participat en projectes que es porten a terme a la mateixa aula però que es fan en una altra llengua...

2.5.10 Dimensió internacional del centre educatiu

Participació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe.

El desenvolupament de la dimensió internacional del centre dóna oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

Cal que la finalitat de millorar la dimensió europea o internacional del centre s'integri en el projecte lingüístic plurilingüe i els projectes específics estiguin planificats, reconeguts i acceptats per tota la comunitat educativa.

Coordinació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu afavoreix la projecció externa del centre i ajuda a la cohesió interna dels equips docents pel que fa a la innovació i la renovació metodològiques.

Per facilitar la participació del centre en programes i projectes internacionals és imprescindible la coordinació dels equips docents i dels referents de les diferents llengües impartides al centre educatiu, amb una col·laboració promoguda i prioritzada des del projecte lingüístic plurilingüe.

Cal que la comunitat educativa afavoreixi un temps de reflexió compartida per al professorat implicat en projectes internacionals i estimuli l'autonomia de treball entre l'alumnat que hi participa.

La coordinació d'actuacions, participants i ús dels recursos lingüístics i comunicatius per a desenvolupar un projecte internacional ha d'estar impulsada en el projecte lingüístic plurilingüe.

En el nostre cas:

Al centre hi ha una voluntat d'obertura a participar en projectes d'àmbit europeu. En general no són activitats que estiguin fixades i que es repeteixin cada curs, sinó que es va valorant a què ens acollim en funció de les opcions que se'ns ofereixen o que trobem.

Els intercanvis a vegades són només a nivell de professorat, però sovint hi ha la participació d'alumnes de diferents nivells.

Evidentment són activitats que demanen molt bona coordinació entre els equips docents i els centres estrangers participants.

S'ha participat en 2 projectes Comenius que han generat molts contactes a posteriori.

3. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL CENTRE EDUCATIU (PLA ANUAL)

A partir de l'anàlisi tan exhaustiva que hem fet de la nostra realitat lingüística, hem arribat a la conclusió que el centre està funcionant bé a aquest nivell: ens agrada força com estem duent a terme pràcticament tots els aspectes revisats.

Per tant de cara als propers cursos el que cal fer és continuar treballant en la línia que tenim marcada i que ens està funcionant.

Malgrat tot remarquem alguns dels aspectes que han sortit per pensar a incidir-hi especialment:

2.1.2.6	Continuïtat i coherència entre cicles i nivells	Caldria fer més documents per escrit on quedin concretats i recollits els acords que es van prenent sobre aspectes didàctics. Això ajudarà a revisar les línies de continuïtat entre cicles i etapes.
2.1.2.9	Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua	es podria plantejar per les hores d'esbarjo en el cas d'alguns grups de primària.
2.1.2.10	avaluació del coneixement de la llengua	Cada vegada es van determinant més com avaluar els mínims que cal assegurar que tinguin fins i tot els alumnes amb especials dificultats. Hi ha molts acords orals i que s'apliquen però falta fer-ne un recull sistemàtic. Falta fer un recull sistemàtic de com avaluem la llengua.
2.3.1.5	Castellà a les àrees no lingüístiques	fent constar explícitament més lectures de narrativa en llengua castellana. també en anglès Als professorat tant de dansa com de música que tenen com a pròpia una de les altres llengües curriculars (castellà, anglès o italià), ens estem plantejant, i en algun cas s'ha fet, que els podríem demanar d'impartir els ensenyaments en aquesta llengua si les necessitats d'aprenentatge i curriculars ho justifiquen i després que ho aprovin el Claustre i el Consell Escolar
2.5.1.6	Educació no formal	S'informa al monitoratge que la llengua vehicular és el català, però els que són castellanoparlants sovint es dirigeixen als alumnes en castellà.
2.5.6.2	Pla de lectura del centre	Actualitzar el PLEC
2.5.9	Intercanvis i mobilitat	Continuar potenciant que l'alumnat participi en projectes que creïn necessitats de comunicació en altres llengües que no siguin la catalana.